

15.2.2. gr. byggingarreglugerðar, nr. 112/2012, síðari breytingar reglugerðar nr. 1173/2012, 350/2013, 280/2014, 360/2016, 666/2016, 722/2017, 669/2018, 1278/2018 og 977/2020
Lög um mannvirki, nr. 160/2010

Áætlun um meðhöndlun

Í grein 15.2.2 í byggingarreglugerð segir:

„Áður en byggingarleyfisskyldar framkvæmdir hefjast skal eigandi skila til leyfisveitanda áætlun um meðhöndlun byggingar- og niðurrifsúrgangs þar sem fram koma upplýsingar um skipulagningu, skráningu, flokkun, endurnýtingu og förgun. Slíka áætlun skal gera vegna eftirfarandi framkvæmda:

- Nýbygginga, viðbygginga eða breytinga á mannvirki þar sem að brúttó flatarmál gólf- flatar þess hluta sem verkið tekur til er 300 m² eða meira.
- Umfangsmikilla viðgerða útveggja, svala, þaks o.þ.h. þegar flötur verks er 100 m² eða stærri.
- Niðurrifs á byggingum eða hluta bygginga þar sem brúttó gólfhlötur verks er 100 m² að flatarmáli eða meir.
- Framkvæmda þar sem búast má við að úrgangur verði 10 tonn eða meira.

Taki framkvæmd til fleiri en eins mannvirkis skal reikna heildarverkið sem eina samfellda framkvæmd.

Húsnæðis- og mannvirkjastofnun skal að höfðu samráði við Umhverfisstofnun gefa út leiðbeiningar um gerð áætlunar um meðhöndlun byggingar- og niðurrifsúrgangs.“

Leiðbeiningar

Almennum leiðbeiningum um meðhöndlun byggingar- og niðurrifsúrgangs er skipt í verkþætti; undirbúningsfasa, á meðan verki stendur og að verki loknu, sjá yfirlit í töflu 1. Leiðbeiningar um flokkun efna er í töflu 2.

Tími	Verkþáttur	Lýsing
Undirbúningur	1 Magn og gerð úrgangs	Áætla hvaða úrgangur fellur til og í hve miklu magni
	2 Takmörkun úrgangs	Leita leiða til að minni úrgangur falli til
	3 Þjónusta	Velja móttökuaðila sem getur haldið utan um upplýsingar um magn sem skilað er
	4 Skipulag á byggingastað	Skipuleggja hvernig úrgangur verður meðhöndlaður á byggingastað, t.d. stærð íláta og staðsetning þeirra og tryggja aðgengi að þeim.
Á verktíma	5 Skilgreining ábyrgðar og fræðsla starfsfólks	Tryggja að starfsfólk þekki kerfið og skilji hvernig eigi að meðhöndla úrgang. Þeir sem taka þátt í flokkuninni þekki hlutverk sitt.
	6 Eftirlit	Hafa eftirlit á byggingastað til að tryggja að kerfinu sé fylgt.
Að verktíma loknum	7 Endurmat	Skoða hve mikið magn af úrgangi féll til og bera saman við áætlun. Endurgjöf til starfsmanna. Læra af reynslunni og taka með í næsta verkefni.

Tafla 1. Meðferð úrgangs og skipting í verkþætti

Undirbúningur

1 Magn og gerð úrgangs.

Áætla hvaða úrgangur fellur til og í hve miklu magni.

- Útbúa lista yfir öll efni og áætlað magn efnis sem mun falla til, sjá leiðbeiningar um flokkun efna í töflu 2
- Meta ástand efnis, hversu auðvelt er að endurvinna það og hvernig það verður endurnýtt eða endurunnið
- Tilgreina hættuleg innihaldsefni á borð við asbest eða blý sem þurfa sérstaka förgun

2 Takmörkun úrgangs

Í stað þess á leggja áherslu á meðhöndlun, horfa til þess að haga verkum þannig að sem minnst falli til af úrgangi.

- Velja efnin þannig að auðvelt sé að endurnota eða endurnýta þau
- Velja efnin þannig að niðurrif leiði af sér minni úrgang. Horfa til hringrásarhagkerfis
- Velja einingahönnun ef við á. Forunnin byggingarefni sem eru send á verkstað geta minnkað úrgang á framkvæmdasvæði verulega
- Tilgreina nákvæmar kröfur til efna við innkaup og minnka umbúðir. Semja við birgja um að taka til baka umbúðir, vörubretti og umfram efni

3 Þjónusta

Velja móttökuaðila sem býður þá flokkun sem þarf og getur gefið reglulega upplýsingar um magn sem fellur til.

- Bjóða út úrgangspjónustu eða gera verðkönnun
- Sjá til þess að móttökuaðili geti tekið við þeim úrgangsflokkum sem falla til
- Óska eftir reglulegum skýrslum um gang mála. Skilgreina kröfur til merkinga á ílátum og söfnunarstöðum

4 Flokkun á byggingarstað

Skipuleggja hvernig úrgangur verður meðhöndlaður á byggingastað, t.d. stærð úrgangs-íláta og staðsetning þeirra og tryggja aðgengi að þeim.

- Skilgreina fjölda stærð og staðsetningu úrgangsíláta með tilliti til áætlaðs magns efnis sem fellur til
- Sýna skal staðsetningu úrgangsíláta á teikningu af skipulagi vinnusvæðis
- Hafa viðeigandi tunnur á mismunandi verktímum
- Skoða hugsanlega endurnotkun efna á byggingarstað
- Koma nýtanlegum hlutum og byggingarefni í endurnotkun

Á verktíma

5 Fræðsla starfsfólks og skilgreining ábyrgðar

Tryggja að starfsfólk þekki kerfið og skilji hvernig eigi að meðhöndla úrgang. Þeir sem taka þátt í flokkuninni þekki hlutverk sitt.

- Ganga úr skugga um að starfsmenn þekki kerfið og viti ábyrgð og hlutverk sitt
- Gera samninga við undirverktaka svo þeir vinni eftir sama kerfi
- Hvetja starfsfólk til að flokka t.d. með fræðslu eða umbun
- Tala um kerfið á jákvæðan hátt og tala um árangur á stöðufundum starfsfólks og gefa möguleika á að fólk komi ábendingum til skila
- Heyra frá móttökuaðila hvort flokkun sé í lagi og lagfæra verkferla ef þarf

6 Eftirlit

Hafa eftirlit á byggingastað til að tryggja að kerfinu sé fylgt

- Hafa eftirlit á byggingastað til að tryggja að kerfinu sé fylgt
- Spyrja starfsmenn á byggingastað hvernig kerfið virkar og bregðast við ábendingum
- Fylgjast með hvort úrgangur falli til sem áætlun gerir ekki ráð fyrir og bregðast við ef þarf

Flokkur	Lýsing
Steinsteypa, múrsteinar, flísar og keramik	Steinsteypa, múrsteinn, múr, sement, steypuhræra, steinefni, steypubrot, náttúrusteinn, granítflísar, steyppt klóakrör, trefja sement, keramik
Ómálað timbur	Ómálað timbur, timbur sem er ekki plasthúðað, þjalir, spónaplötur, húsgögn og innréttingar úr hreinu timbri, krossviður, parket, sperrur, loftplötur, listar, panill, umbúðir, gagnvarinn viður
Málað timbur	Plasthúðað eða málað timbur, innréttingar og hurðar, borðplötur, gluggakarmar, plastparket
Umbúðaplast	Umbúðaplast utan af nýjum vörum, plastbrúsar
Plast annað en umbúðir	Hreint plast efni, plastbakkar, fötur án málmhandfangs, plaströr, plasteinangrun
Pappír og Pappi	Pappaumbúðir, bylgjupappi, pappír
Gler	Rúðugler, glerhillur, sturtugler, speglar
Málmar	Ofnar, rör, þakrennur, málmspænnir, málmvaskar, katlar, tómir olíutankar, málmgrindur, þakjárn, tómar málmdósir, vírar, verkfæri, skrúfur, naglar, álprófílar
Einangrunarefni	Steinull, glerull

Gifs	Vegg og gólf gifs, afskurður af nýju gifsi, niðurrifið gifs, trefja gifs
Raftæki	Verkfæri, heimilistæki, kaplar, snúrur, rafeindabúnaður
Lífrænn úrgangur	Matarafgangar, kaffikorgur, eldhúsbréf
Blandaður úrgangur	Grófur byggingarúrgangur, almennur úrgangur frá starfsmanna- aðstöðu
Spilliefni	Hættumerkt efni, efnavörur. Byggingarefni, t.d. steypa, plastefni og timbur, sem eru menguð af spilliefnum. Halda skal spilliefnum aðskildum frá öðrum úrgangi
Úrgangur sem inniheldur asbest	Asbest getur verið í einangrun, rorum og þéttiefnum

Tafla 2 Leiðbeiningar um flokkun efna

Að verktíma loknum

7 Endurmat og endurgjöf

Skoða niðurstöðu verkefnis og bera saman við áætlun. Endurgjöf til starfsmanna.

- Bera saman áætlað magn úrgangs við raunmagn sem til féll
- Meta hvernig kerfið virkaði, hvað gekk vel og hvað ekki
- Fara í gegnum athugasemdir frá starfsmönnum, þjónustuaðila og verktökum
- Gefa endurgjöf til starfsmanna, þakka ábendingar og hrósa því sem vel tókst til
- Læra af reynslunni og nýta í verkefni framtíðarinnar

Eyðublað

Almennar upplýsingar um byggingarframkvæmd						
Byggingarleyfisnúmer	Tegund framkvæmdar		Dagsetning		Útfyllt af	
Löðarheiti	Sveitarfélag	Póstnúmer	Fastanúmer	Stærð [m2]		
Eigandi / umsækjandi	Kennitala	Heimilisfang		Netfang		
Áætlun um meðhöndlun á byggingar- og niðurrifsúrgangi [kg]						
	Áætlað heildarmagn úrgangs	Magn endurvinnsla / endurnýting	Móttökuaðili	Magn í förgun eða brennslu	Móttökuaðili	Raunmagn endurvinnsla / endurnýting*
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Steinsteypa, múrsteinar, flisar og keramik	0					
Viður						
Ómálað timbur	0					
Málað timbur	0					
Plast						
Umbúðaplast	0					
Annað plast	0					
Pappi og pappír						
Umbúðapappi/pappír	0					
Annar pappi/pappír	0					
Gler	0					
Málmar	0					
Malbik	0					
Einangrun, Steinull, glerull	0					
Gips	0					
Raf- og rafeindateki	0					
Lífrænn úrgangur	0					
Blandaður úrgangur	0					
Úrgangur sem inniheldur asbest	0					
Spilliefni						
Olíumálning	0					
olíukitti	0					
	0					
Annar flokkaður úrgangur						
	0					
	0					
	0					
Samtals áætlaður flokkaður úrgangur	0	0		0		0

* Útfyllist að framkvæmd lokinni

Eyðublaðið er einnig að finna á exel formi á heimasíðu Húsnæðis- og mannvirkjastofnunar.

Tilvísanir

- Eyðublað – heimasíða HMS
- Leiðbeiningar VSÓ – heimasíða HMS
- Leiðbeiningar Verkís – heimasíða HMS

Yfirlit yfir breytingar sem gerðar hafa verið á leiðbeiningunni:

Útgáfa	Lýsing á breytingu:	Dags.
1.0	Á ekki við	28.1.2020
1.1	MVS breytt í HMS	7.2.2020
1.2	Yfirlit yfir breytingar	11.1.2021